

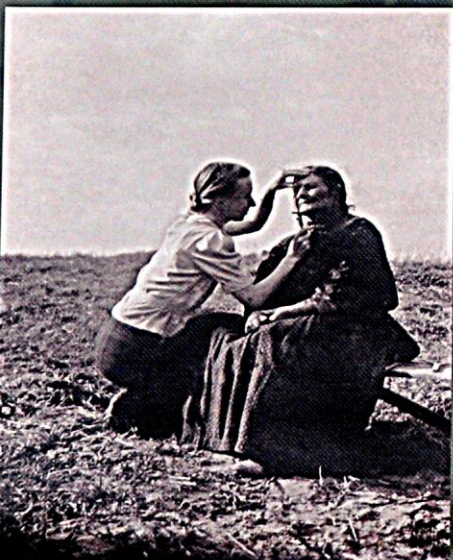
7. Výzkum v terénu

„Cikáni“ držení v místních internačních táborech se výzkumu dr. Rittera a jeho týmu nebránili. Výzkumníci přicházeli jako přátelé, snažili se získat důvěru. Tradičně přehlíženi „cikáni“ byli jejich zájmem potěšeni. Údaje, které o sobě bezelstně sdělili, pak posloužily nacistickým úřadům k jejich likvidaci.

Němečtí rozsvětlení odebírají krev „cikánské“ ženě, 1936–1940

Ritter to všechno dělal mile a snadno. Šel od jednoho k druhému a sedal si na židli. Srovnával oči dětí, pítel se. Justinová to všechno zapisovala... měl nosy, brady, vzdálenost mezi očima, obočí, řasy, uši umřít, zvenku, krky, ruce. Všechno, co je možné změřit.“ (J. R., „?, jeden z těch, kteří byli podrobena rasovému zkoumání.)

Eva Justinová máti klemtit ležky, Londou, 1938

Dr. Ritter vyšetřuje obyvatele místního internačního tábora pro „cikány“ v Hamburku, 1940

Významnou spolupracovnicí dr. Rittera byla Eva Justinová, zdravotní sestra, později psychiatrická. Svou doktorskou práci zaměřila na výzkum „cikánských“ dětí.

8. „Cikánské“ děti nesmí do školy

Od roku 1936 se zkoumalo i to, zda jsou „cikánští“ sirotci vhodní do náhradní rodinné péče a zda jsou „cikáni“ vůbec způsobilí pro školní vzdělávání. Odpověď zněla záporně. Od roku 1941 platil zákaz školní docházky pro osoby bez občanství. „Cikánské“ děti s německou státní příslušností do školy teoreticky chodit mohly, v praxi však představovaly „morální nebezpečí“ pro německé děti a bývaly ze školy vykazovány. Zákazy docházky do školy se ještě více uplatnily v Rakousku.

10. června 1938 v Allgäu mě a mé sourozence... policie odebrala rodičům. Byla mi tehdy devět let. Otec šel hned do koncentračního tábora - do Dachau, matku deportovali později... V září 1939 mě s ostatními dětmi přivezli do Dětského domova sv. Josefa v Mullingenu... (A. S., * 1931)

V Mullingenu nás často navštěvovali jeden muž a žena. Byli z Výzkumného ústavu pro rasovou hygienu v Berlíně, který zaznamenával a řídl všechny Slaty v tehdejší Německé říši. Žena se jmenovala Eva Justinová. Muž byl dr. Ritter. Oba se pokoušeli s námi mluvit naší řečí, romsky. Mimoto paní Justinová prováděla různé testy pro svou doktorskou práci. Vždycky nalákala děti sladkostmi, aby se nechaly fotografovat... Dr. Ritter a slatna Justinová s námi jednali, jako bychom nebyli úplně normální. Ze my slatnské děti jsme stejně inteligentní, to jim tedy neslo do hlavy. (A. S., * 1931)

„Cikánské“ děti z Dětského domova sv. Josefa v Mullingenu (Württembergsko) následovaly své rodiče do Osvětimi s jistým zpožděním. Zdržely je výzkumy Evy Justinové, která na těchto dětech sbírala data pro svoji doktorskou práci. Do Osvětimi byly děti odvezeny 12. 5. 1944, z téměř čtyřiceti dětí přežily jen čtyři.

„Cikánské“ děti z Dětského domova sv. Josefa v Mullingenu

9. května 1944 ráno jsme si museli sbalit věci a dostali jsme ještě snídaně, pak přijel autobus. Transport byl chaotický. Všechny děti tak plakaly... Instinktivně jsme totiž cítili, že se něco děje. Oficiálně nám řekl jen: „Tam, kam půjdete, vám bude dobře...“ Asi po čtyřech, nebo pěti dnech jsme s vlakem dorazili do Osvětimi. Nojednou se otevřely dveře našeho vagonu. A před námi na rampě stáli sami lidé z SS s namířenými zbraněmi. Ale když nás děti uviděly, nechali zbraně klesnout. Poté, co zaznamenali naše jména a vyfotovali nám na paže vězeňská čísla, dostali jsme se do takzvaného cikánského tábora. (A. S., * 1931, chovanka z Dětského domova sv. Josefa v Mullingenu, na fotografii vpravo dole)